

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs Westervoort 2024 - 2039

Zaak- & documentnr. : Z/24/123045 201660133

Opsteller : Léon Kremer

Portefeuillehouder : Peter Pennekamp

Afdeling : Realisatie en beheer

Telefoonnr. : 06-50488250

Samenvatting

De gemeente heeft de wettelijke taak om te voorzien in voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Om zicht te hebben op de investeringen voor de kortere en langere termijn is een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Basisonderwijs 2024-2039 opgesteld (of IHP 2024). Dit plan geeft een meerjarig beeld van de omvang, kwaliteit, planning en de te verwachten investeringen aangaande de schoolgebouwen in de gemeente. De inhoud van het IHP is het resultaat van een gezamenlijk traject van de schoolbesturen en de gemeente

Beslispunten

1. De raad besluit het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2024-2039 vast te stellen;
2. De raad besluit het college een opdracht te geven om een locatie,- en een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor nieuwbouw van een maatschappelijke voorziening ten noorden van de spoorlijn Arnhem – Zevenaar (grens).
3. De raad besluit om het uitvoeringsprogramma 2024-2028 ter afweging mee te nemen in de voorjaarsnota en alsdan een krediet ter hoogte van € 9,21 miljoen (totaal bestaande uit een bedrag van € 9,08 miljoen aan investering en een bedrag € 129.468,- aan eenmalige kosten) ter beschikking te stellen voor de termijn 2024-2028.
4. De raad besluit om het college opdracht te geven om het beleid op integrale kindcentra in 2025 te herzien en kostendekkende huur te gaan rekenen aan kinderopvangorganisaties en zorgpartners die in scholen huisvesten.
5. De raad besluit een aanvulling op te nemen in de nota activerings- en afschrijvingsbeleid voor vernieuwbouw, met een afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Aanleiding

Het laatst vastgestelde uitvoeringsprogramma komt voort uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2015 (IHP 2015). Dit uitvoeringsprogramma heeft geleid tot fusie/samenvoegen van scholen. Vanwege de toen aanwezige krimp in leerlingenaantal is het aantal onderwijslocaties teruggebracht van 8 naar 5 scholen. Door leegstand in de gebouwen kon deze beweging plaatsvinden, zonder grote investeringen door gemeente.

In 2019 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven voor actualisatie van het IHP 2015. Dit heeft geleid tot een Onderwijshuisvestingsplan 2020-2040. Alhoewel het rapport concludeert dat de kwaliteit van een aantal schoolgebouwen in het gedrang is, constateerde de raad toen dat er meer technisch onderzoek nodig is naar de kwaliteit en kwantiteit van de

schoolgebouwen. Er is toegezegd om vanaf begrotingsjaar 2024 op basis van onderzoek een besluit te nemen over jaarlijks budget voor onderwijshuisvesting.

Bij de start van dat onderzoeksproces in 2023 constateerde gemeente en schoolbesturen dat er in de tussentijd een aantal ontwikkelingen hebben plaatsgevonden die invloed hebben op de huisvesting. De belangrijkste zijn demografische ontwikkelingen binnen de gemeente, de versnellingsopgave woningbouw (of Woondeal Regio Arnhem-Nijmegen), Sectorale Routekaart Duurzaamheid Onderwijs, Beleidsplan Onderwijskansen Duiven en Westervoort 2023-2026. Dit maakt dat de werkgroep IHP 2024 het Onderwijshuisvestingsplan 2020-2040 als startpunt heeft genomen, maar het ook noodzakelijk acht om te komen tot een nieuwe beleidsmatige afweging. En daarmee te komen tot een nieuwe integrale afweging en prioritering voor een uitvoeringsprogramma.

Gemeente en schoolbesturen hebben beide eigen taken op het gebied van onderwijshuisvesting. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende adequate onderwijscapaciteit. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor onderhoud, de aanpassing en de exploitatie van schoolgebouwen. Beide verantwoordelijkheden zijn gekoppeld aan aparte financiering vanuit de Rijksoverheid. In het IHP 2024 zien we de onderwijshuisvesting daarom als een gezamenlijke opgave voor gemeente en schoolbesturen. Verantwoordelijkheid die in het uitvoeringsprogramma is vertaald in korte- en middellange termijn maatregelen.

De noodzaak voor een raadsbesluit is gegrond in de consensus met schoolbesturen en kinderopvangpartners over het aanpakken van de knelpunten die zijn vastgesteld. Een consequentie van het uitblijven van een raadsbesluit kan zijn, dat schoolbesturen een individuele aanvraag nieuwbouw indienen op grond van de verordening.

Planning

Het IHP 2024 heeft een horizon van 16 jaar en beslaat huisvestingsmaatregelen in een uitvoeringsprogramma 2024-2028.

Beoogd effect

Het IHP 2024 biedt een actueel beleidsmatig kader voor onderwijshuisvesting en een routekaart waarlangs de kwalitatieve en betaalbare onderwijshuisvesting gerealiseerd kan gaan worden die van belang is voor de ontplooiing van de huidige en toekomstige leerlingen in Westervoort.

Argumenten

1.1 Dit voorstel anticipeert op een wetsvoorstel die Integrale Huisvestingsplannen verplicht gaat stellen.

Gemeenten worden volgens een aangekondigde wetsvoorstel (res. Wet tot wijziging van diverse onderwijswetten om te komen tot een meer planmatige en doelmatige aanpak van de onderwijshuisvesting in het primair en voortgezet onderwijs) in de toekomst verplicht om integrale huisvestingsplannen op te stellen. Met de totstandkoming van dit IHP 2024 is hierop vooruitgelopen.

1.2 Het IHP 2024 anticipeert op toekomstige verplichtingen.

Het voorliggende IHP 2024 lost knelpunten die er zijn in de huisvestingstructuur op via een planmatige aanpak. Dit is een samenhangend pakket aan afspraken over kwaliteit, financiering en planning. Dit ter voorkoming dat schoolbesturen in een relatief kort tijdsbestek een aanvraag nieuwbouw indienen op grond van de verordening. Dit zou een consequentie kunnen zijn van het niet vaststellen van het IHP. Ook zou er dan door woningbouw meer ruimte tekort kunnen ontstaan. Het gevolg daarvan is dat een nieuwe investeringsvraag terugkomt bij de gemeente, omdat zij een wettelijke plicht heeft in de voorziening van (tijdelijke) huisvesting.

De kwalitatieve knelpunten die er zijn verdienen enig historisch perspectief. In de periode sinds de bouw van IKC de Brug in 2010 heeft de gemeente geen grote investeringen in de onderwijshuisvesting meer gedaan. In 2020 heeft de raad vastgesteld dat de kwaliteit van vier van de vijf schoolgebouwen onder druk staat. De conclusie uit het onderzoek naar de kwaliteit van de gebouwen uit dit IHP volgt dat eerdere beeld. Het kwalitatieve dilemma is deels een gevolg van het feit dat in het verleden in relatief korte tijd drie scholen zijn gebouwd (1982 tot 1986). Die scholen hebben dan in de regel ook op een gelijk moment behoefte aan nieuwe investeringen. Deze situatie kan een grote piek op de investeringscapaciteit leggen. Door met de schoolbesturen prioriteiten te stellen binnen een planmatige aanpak kan deze piek worden verkleind.

1.3 De wettelijke zorgplicht van de gemeente is afdwingbaar.

De zorgplicht van de gemeente is beschreven in de wet op het primair onderwijs. Gemeente Westervoort ontvangt bekostiging van de Rijksoverheid (of heeft in het verleden bekostiging hiervoor ontvangen). Wettelijke verantwoordelijkheden zoals de zorgplicht zijn in beginsel juridisch afdwingbaar. Dit betekent dat bovenbeschreven piek aan investeringsbehoefte niet in zijn geheel kan worden vermeden en dat gemeente zich dient voor te bereiden op een periode van investeringen in onderwijshuisvesting. Dit zoals ook in 2020 is geconstateerd.

1.4 Gemeente en schoolbesturen verplichten zich tot een uitvoeringsprogramma van 4 jaar (tot en met 2028) en geven voor de periode na 2028 een doorkijk;

De opzet van het IHP 2024 betekent dat gemeente en schoolbesturen zich verplichten tot twee huisvestingsmaatregelen en een verdiepend onderzoek in de eerste termijn van 4 jaar (= tot en met 2028). In 2028/2029 vindt er een actualisatie plaats van het Integraal Huisvestingsplan. Dit is nodig omdat uit ervaring blijkt dat demografische ontwikkelingen, schoolkeuze van ouders en de woningbouwproductie lastig te voorspellen aspecten zijn. Gemeente Westervoort en schoolbesturen nemen de verplichtingen op in hun begroting.

Voor de periode na 2028 geeft het IHP 2024 een doorkijk in huisvestingmaatregelen en bijbehorende investering. Het IHP 2024 prioriteert voorgenomen maatregelen ten opzichte van elkaar. Dit geeft een toekomstperspectief voor gemeente en schoolbesturen. Voor de uitvoering van projecten na 2028 is een apart raadsbesluit nodig.

1.5 Er is overeenstemming met de schoolbesturen over de inhoud van het IHP

Het voorliggende IHP 2024 is in consensus tot stand gekomen en is vastgesteld met de schoolbesturen op het overeenstemmingsgericht overleg (OOGO) van 22 april 2024. Het verslag van het OOGO is als bijlage toegevoegd. Ook de partners voor kinderdagopvang hebben met het plan ingestemd.

1.6 Dit voorstel anticipeert op geprognostiseerde demografische ontwikkelingen binnen Westervoort;

Een (in de verordening voorgeschreven) grondslag onder de het IHP 2024 is een leerlingenprognose met een horizon van 16 jaar. Naast actuele demografische gegevens is in deze prognose de verwachte woningbouwproductie opgenomen voor 2032 (waaronder de bouw van 500 woningen in gebiedsontwikkeling Westervoort-Noord). De prognose woningbouwproductie is een aanname in het rapport die jaarlijks wordt gemonitord.

1.7 Onderzoek naar de staat van de gebouwen is een grondslag onder de noodzaak van huisvestingsmaatregelen en de prioritering hiervan in de planning.

Adviseur ICSadviseurs heeft de kwaliteit van de schoolgebouwen beoordeeld op basis van een inspectie, meer-jaren onderhoudsplannen en gesprekken met schoolbesturen. Hiervoor zijn criteria gebruikt die zijn beschreven in de verordening zoals een capaciteitstoets en de technische staat van de gebouwen. Aanvullend zijn randvoorwaardelijke zaken beoordeeld zoals het duurzaamheidsniveau, klachten/beperkingen die de school ervaart en de exploitatielasten van het gebouw. De onderzoeksresultaten zijn beschreven in een zogenoemd “factsheet per schoolgebouw” in het rapport.

1.8 Dit voorstel biedt een toekomstperspectief op gebouwniveau aan schoolbesturen. Dit stelt schoolbesturen in staat om hun eigen financiën te plannen. Duidelijkheid over het toekomstperspectief op gebouwniveau stelt schoolbesturen in staat om hun (meer-jaren)onderhoud te plannen, danwel reserves op te bouwen voor hun bijdrage in huisvestingsmaatregelen. Ook kunnen schoolbesturen over subsidie beschikken, waar zij over willen besluiten of en hoe deze middelen in te zetten.

1.9 Met dit voorstel biedt de gemeente aan alle scholen een gelijke basiskwaliteit in de huisvesting

Als uitwerking van de wettelijke zorgplicht dient de gemeente een schoolgebouw volgens het vingerende bouwbesluit te realiseren. In het Onderwijshuisvestingsplan 2020–2040 is vastgelegd dat gemeente aanvullend zorg draagt voor het programma van eisen Frisse Scholen Klasse B. Beide kaders vormen de basiskwaliteit. De gemeente financiert deze basiskwaliteit.

1.10 Dit voorstel implementeert de sectorale routekaart duurzaamheid onderwijs in Westervoort.

De sectorale routekaart duurzaamheid is opgesteld door de PO-raad en VO-raad. Dit in samenspraak met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De routekaart is een uitwerking van het Klimaatakkoord en stelt de doelstelling om in 2050, 95% CO₂-reductie te bereiken en aardgasvrij te zijn. Om dit doel te bereiken is het in ieder geval nodig om de scholen Energieneutraal (of ENG) te maken. Dit is een hoger kwaliteitsniveau dan het vingerende Bouwbesluit (c.q. de beleidsmatige basiskwaliteit).

Investerings die het energieverbruik terugbrengen of energie duurzamer opwekken kennen vaak hogere initieel investeringslasten, maar kunnen in de exploitatie een voordeel opleveren. Schoolbesturen zijn bereid gevonden om dit exploitatievoordeel aan de voorkant in te zetten. Schoolbesturen zijn bereid om binnen het financiële kaders en de bredere samenhangende afspraken van het IHP 2024 de extra initiële investering voor de stap Energieneutraal te dragen, mits dit tot redelijke terugverdieneffecten leidt.

1.11 *Dit voorstel realiseert toekomstbestendige huisvesting.*

De eisen aan en het gebruik van een schoolgebouw kunnen in de tijd veranderen. Ook zijn demografische ontwikkelingen over een langere periode lastig te voorspellen. Ter bescherming van de initiële investering wordt geadviseerd om in nieuwbouw of vervangende nieuwbouw situaties extra eisen te stellen, die resulteren in flexibele en uitbreidbare schoolgebouwen. Deze adviezen en eisen zijn beschreven in Notitie Kwaliteit IHP Westervoort 2024 (bijlage 1 van het Rapport IHP 2024). In samenspraak met de schoolbesturen en als onderdeel van de totaalafpraak is afgestemd om de extra eisen te realiseren binnen de normbekostiging, met uitzondering van de ruimtebehoefte voor toekomstige uitbreiding.

Ook stelt de memo de eis om indien nodig het onderwijsgebouw in de toekomst te kunnen uitbreiden met twee groepsruimten. Hiervoor dient de gemeente ruimtelijk een reservering op te nemen op het schoolterrein of in de directe omgeving hiervan. Deze eis is kostprijsverhogend voor de gemeente, de gemeente reserveert meer grond dan minimaal verplicht. In verhouding tot een nieuw schoolgebouw zijn de meerkosten echter beperkt. In de praktijk is er mogelijk dubbelgebruik van deze grond mogelijk.

1.12 *Met dit voorstel geven schoolbesturen en gemeente invulling aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting.*

In het proces om te komen tot het IHP 2024 is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld voor de onderwijshuisvesting. De schoolbesturen en de gemeente hebben elkaar nodig om de ambities rondom energieneutraliteit en het binnenklimaat te behalen. Binnen de totaalafpraak die het IHP 2024 is, hebben schoolbesturen zich bereid getoond om een bijdrage te leveren vanuit hun onderhoudsreservering. Dit is een bijdrage in de basiskwaliteit.

1.13 *Het IHP 2024 is een dynamisch document.*

Het voorliggende plan geeft een meerjarig toekomstperspectief tot 2039. Om in te kunnen spelen op tussentijdse ontwikkelingen wordt dit plan iedere vier jaar in zijn geheel geactualiseerd en zo nodig herijkt. De leerlingprognose wordt tweejaarlijks geactualiseerd. De woningbouwprognose wordt jaarlijks gemonitord. Wijzigingen in de uitgangspunten en aannames van het IHP 2024 kunnen gevolgen hebben voor de beschreven huisvestingsmaatregelen. Zoals bijvoorbeeld in bijvoorbeeld herziening van de noodzaak tot de huisvestingmaatregel of aanpassing in de omvang van de benodigde huisvesting of wijziging van de uitvoeringsplanning.

1.14 *Het IHP 2024 voorziet in een alternatieve planning indien nieuwbouw ten noorden van de spoorlijn te lang op zich laat wachten.*

Binnen het IHP 2024 heeft er een afweging en prioritering plaatsgevonden van projecten naar kans en noodzaak. Nieuwbouw ten noorden van spoorlijn Arnhem – Zevenaar (grens) is als stap 2 gepland. Het bovengenoemde nader uit te voeren locatieonderzoek maatschappelijke voorziening in of nabij Westervoort-Noord brengt nu nog onzekerheid in deze planning. Iedere potentiële locatie in het onderzoek zal een eigen tijdspad hebben waarop het beschikbaar kan komen voor nieuwbouw. De situatie kan zich voortdoen dat de best haalbare locatie significant later beschikbaar komt dan nu is gepland.

In dat geval kan de vernieuwbouw van IKC het Startblok eerder starten, dan nu gepland. Reden hiervoor is de piek in de investeringsbehoefte beheersbaar te houden. Deze wijziging in de planning heeft als bijkomend effect dat er geen tijdelijk huisvesting beschikbaar is binnen de onderwijsstructuur voor IKC het Startblok. Indien deze ook dan niet beschikbaar is, dan lijkt huisvesting in tijdelijke units onvermijdbaar. De investering hiervoor is conjectuurgevoelig en wordt geraamd op € 1,5 miljoen. Deze post is niet voorzien in voorliggende investeringsparagraaf. Voor uitvoering van het alternatieve uitvoeringsprogramma zal het college B&W en de gemeenteraad een apart besluit moeten nemen over toekenning van deze middelen.

1.15 Het IHP 2024 voorziet in maatregelen om de betaalbaarheid van de onderwijshuisvesting te beheersen.

Om de betaalbaarheid van het huisvestingsplan te verbeteren zijn maatregelen genomen in de uitvoeringsplanning. Zo zijn er geen twee projecten op hetzelfde moment in uitvoering. Door nieuwbouw als stap 2 van het uitvoeringsprogramma te plannen kan het pand aan de Paepestraat 23 in Westervoort (het voormalige gebouw van IKC Montessori Westervoort) dienen als tijdelijke huisvesting voor de daaropvolgende projecten. Hiermee is de behoefte aan tijdelijke huisvesting in units gereduceerd. Na realisatie van het IHP 2024 blijft er gebruik gemaakt worden van de bestaande binnensportaccommodaties.

2.1 Het IHP 2024 voorziet in de realisatie van een school ten noorden van de spoorlijn Arnhem – Zevenaar (grens) of in de omgeving hiervan.

Het geprognosticeerde woningbouwprogramma gebiedsontwikkeling Westervoort Noord heeft invloed op de meest noordelijke school IKC de Brug. Deze school kan beperkt uitbreiden, maar niet de verwachte groei in leerlingen opvangen. Dit feit in combinatie met de slechte technische staat van IKC Montessori Westervoort leidt tot de verplaatsing van deze school naar een nader te bepalen locatie ten noorden van de spoorlijn Arnhem – Zevenaar (grens). Deze verplaatsing draagt bij aan een goed dekkend onderwijsaanbod in Westervoort. Het realiseren van maatschappelijke voorzieningen ten noorden van de spoorlijn Arnhem – Zevenaar (grens) draagt bij aan de aantrekkingskracht en leefbaarheid van de buurt.

Het besluit om IKC Montessori Westervoort te verplaatsen kan een wijziging betekenen van de Kadernota Westervoort-Noord (gewijzigd vastgesteld door raad in maart 2024) en de gebiedsvisie Westervoort-Noord (die 27 mei 2024 in de gemeenteraad worden behandeld). Er is op dit moment niet voorzien in een maatschappelijke voorziening in deze gebiedsontwikkeling. Het vaststellen van het IHP 2024, betekent een opdracht voor het college om een locatieonderzoek en een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar een maatschappelijke voorziening ten noorden van de spoorlijn Arnhem - Zevenaar (grens). Ook de gevolgen voor verkeersveiligheid worden hierin meegenomen. De resultaten van het onderzoek zullen apart ter besluitvorming voorgelegd worden aan het college en gemeenteraad.

3.1 Om de knelpunten in de periode 2024-2028 op te lossen is een totaalkrediet nodig van €9.21 miljoen.

In de totale prioriteitsafweging zal de raad de wettelijke taak van investeringen voor onderwijshuisvesting moeten afwegen. Om de knelpunten in de periode 2024-2028 op te lossen is een totaalkrediet nodig van €9.21 miljoen (totaal bestaande uit een bedrag van € 9,08 miljoen aan investering en een bedrag € 129.468,- aan eenmalige kosten). Met deze investering lossen we stap 1 en 2 op zoals in de financiële paragraaf weergegeven. Voor deze investering stijgen de kapitaallasten over de jaren naar een hoogte van € 282.396 in 2029.

4.1 Dit voorstel versterkt en hervormt het beleid op Integrale Kindcentrum (of IKC-beleid).

In 2014 heeft de gemeente Westervoort met de schoolbesturen de afspraak om Integrale Kindcentra te ondersteunen. Dit beleid faciliteert samenwerking tussen onderwijs, kinderdagverblijf en in sommige gevallen zorgpartners om te komen tot één doorlopende leerlijn van 0 tot 13 jaar en een effectieve vroegtijdige signalering van ontwikkelingsachterstanden.

In alle vijf de basisscholen in Westervoort huisvest in ieder geval kinderdagopvang (0 tot 4 jaar), peuterspeelzaal (2 tot 4 jaar) en/of buitenschoolse opvang. Gemeente Westervoort heeft dit ontstaan gesteund door bestaande schoolgebouwen beschikbaar te stellen en af te zien van haar economisch claimrecht. Ook is afgesproken dat aan de kinderdagopvang en zorgpartners (in het kindcentrum), voor een periode van minimaal 10 jaar geen huurbijdrage te vragen (als een vergoeding van kapitaalslasten). Voor 2025 en verder is er nu de mogelijkheid om dit beleid te heroverwegen.

In de werkgroep IHP 2024 waar zowel onderwijs als de kinderopvangpartners zijn vertegenwoordigd is het IKC-beleid geëvalueerd. Alle partijen zijn tevreden over het functioneren van de Integrale Kindcentra in Westervoort en de bijdrage die het levert aan de buurten. Op enkele locaties zijn er nieuwe wensen voor versterking van de structuur:

- In IKC de Brug huisvest alleen een peutergroep (2-4 jaar) en heeft op dit moment geen aanbod voor baby's (0-2 jaar). Er is dan geen volwaardig Integraal Kindcentrum. Zowel het schoolbestuur als de kinderopvangorganisatie hebben verzocht om het toevoegen van twee groepslokalen aan de voorziening in het geval van uitbreiding.
- Voor Sport IKC het Startblok is verzocht om op termijn een derde groepsruimte kinderdagopvang te kunnen starten, indien het bestaande gebouw dit toelaat (dit is dus geen claim op uitbreiding).

In de werkgroep is geconcludeerd dat het beleid een mooie impuls is geweest voor de vorming van integrale kindcentra. Tegelijkertijd is er ook het bewustzijn dat het beleid niet toekomst bestendig is in een situatie waar investeringen noodzakelijk zijn in de huisvesting. Het niet kunnen doorbelasten van kapitaalslasten, zou een barrière kunnen zijn voor nieuwe investeringen. Het IHP 2024 voorziet in een principeafspraken om op alle scholen vanaf 2025 een kostendekkende huur in rekening te brengen aan organisaties die in de school huisvesten. Het college B&W dient de bestaande overeenkomsten hierop te herzien voor 2025.

4.2 Gemeente investeert in m2 verhuur partners in integraal kindcentrum binnen voorwaarden;

Gemeente streeft na dat onderwijsorganisaties binnen het integraal kindcentrum een partner voor kinderopvang kunnen kiezen op inhoudelijke gronden. De gemeente biedt gelijke kaders aan alle scholen. Gemeente is bereid te investeren in extra m2 voor kinderdagopvang en soms zorgpartners in een integraal kindcentrum, binnen voorwaarden zoals een kostendekkende huurovereenkomst en lange looptijd van de overeenkomst.

Het alternatief op zelf investeren is dat de gemeente verlangt dat kinderopvangorganisaties zelf investeren in de huisvesting. Dit zou tot ongewenste bijeffecten kunnen leiden. Bestaande samenwerkingen zouden onder druk kunnen komen te staan door een gemeentelijk besluit voor uitvoering van een huisvestingsmaatregel als nieuwbouw/ vernieuwbouw. Kapitaalkrachtige organisaties zouden dan voordeel kunnen halen boven kwaliteit van de dienstverlening.

Daarnaast heeft dit alternatief in beheer (oprichten en beheren van een vereniging van eigenaren) en juridisch (Didam-arrest) een aantal uitdagingen. Het is in beheer eenvoudiger dat het eigendom van het gebouw bij één partij rust.

5.1 *Dit voorstel geeft invulling aan levensduur verlengende renovatie in de vorm van vernieuwbouw.*

Renovatie is op dit moment geen voorziening in de verordening. Een aangekondigde wetswijziging gaat hier naar verwachting verandering in brengen. Het IHP 2024 maakt een lokale definitie van levensduur verlengende renovatie, in de vorm van vernieuwbouw. Dit is een relatief grote vernieuwing, waarin de kwaliteit gelijk gesteld is aan nieuwbouw. Aan de definitie is gekoppeld dat de investering vernieuwbouw afgeschreven wordt in 40 jaar. Dit is de verwachte levensduurverlenging na de maatregel. De definitie van vernieuwbouw dient ter aanvulling opgenomen te worden in de nota activerings- en afschrijvingsbeleid.

Kanttekeningen

1.1 *Het IHP 2024 is een uitwerking van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Westervoort 2015 (of Verordening Onderwijshuisvesting 2015).*

De Verordening Onderwijshuisvesting 2015 beoordeeld gebouwen op de criteria voldoende capaciteit en kwaliteit. Het IHP 2024 beoordeelt de kwaliteit van schoolgebouwen op een breder pallet aan criteria. Desalniettemin is het IHP 2024 een uitwerking van de Verordening Onderwijshuisvesting 2015. Schoolbesturen behouden hun recht tot het indienen van een huisvestingaanvraag volgens de verordening.

1.2 *Investeringslasten in het IHP 2024 hebben het prijspeil januari 2024.*

Indexatie van de bedragen zal plaatsvinden volgens de verordening voorzieningen Huisvesting onderwijs.

1.3 *Het plan voorziet in een groot deel aan de behoefte aan tijdelijke huisvesting in bestaande gebouwen.*

Gezien het grote leerlingaantal van IKC Hoge Hoeve is er binnen het IHP 2024 nog geen volledige oplossing van de behoefte. Bij de actualisatie van het IHP in 2029 zal hier een andere oplossing voor moeten worden gevonden.

1.4 *Afschrijving van nieuwbouw in 60 jaar resulteert in nieuwe investeringen, voordat het pand volledig is afgeschreven*

Volgens de nota activerings- en afschrijvingsbeleid wordt nieuwbouw in 60 jaar afgeschreven. Voor enkele vernieuwbouwprojecten ontstaat er nu een situatie waarbij er op kwalitatieve grond een nieuwe investering nodig is, terwijl er ook nog kapitaalslasten op het pand rusten. Dit is een risico voor de toekomst en verdient aandacht bij actualisatie van de nota activerings- en afschrijvingsbeleid.

2.1 Definitieve besluitvorming over Westervoort Noord moet nog plaats vinden, dit kan van invloed zijn op de leerlingprognose en het IHP 2024.

De gemeenteraad behandelt in mei de gebiedsvisie Westervoort-Noord waarin de mogelijke ontwikkeling van een school niet is meegenomen. Later dit jaar wordt het stedenbouwkundig plan voor Westervoort-Noord inclusief meerdere financiële scenario's ter besluitvorming aan college en raad aangeboden. De uiteindelijke keuze voor Westervoort-Noord hebben o.a. invloed op het woningbouwprogramma en daarmee op de leerling prognoses.

2.2 De door de gemeenteraad gewijzigd vastgestelde kadernota en de gebiedsvisie Westervoort Noord (geagendeerd voor de raad van 27 mei) voorzien niet in de vestiging van een basisschool.

Als uit het locatieonderzoek blijkt dat een nieuwe school ten noorden van de spoorlijn alleen gevonden kan worden in het plan voor Westervoort Noord heeft dit consequenties voor de gebiedsontwikkeling en de onderliggende grondexploitatie. In het onderzoek worden deze zo nodig in beeld gebracht zodat deze in de verdere besluitvorming kunnen worden meegenomen.

Financiële paragraaf

De inhoud van dit IHP 2024 vormt de basis voor maatregelen in onderwijshuisvesting. Op basis van de normen in het IHP 2024 bedraagt de totale investering voor de termijn 2024 – 2028 € 9,21 miljoen (totaal bestaande uit een bedrag van € 9,08 miljoen aan investering en een bedrag € 129.468,- aan eenmalige kosten). Voor deze termijn staan in basis twee scholen in de planning.

Aanvullend wordt er een toekomstperspectief gegeven voor de volgende termijn 2029 – 2032. Voor deze termijn zijn drie scholen gepland wat een investering van circa € 17,98 miljoen (totaal bestaande uit een bedrag van € 17,57 miljoen aan investering en een bedrag € 407.221,- aan eenmalige kosten) vraagt. Voor uitvoering van projecten op termijn is na actualisatie van het IHP in 2029 een apart investeringsbesluit nodig.

Onder staande overzicht geeft de investering per school in minimale variant weer.

Investeringsparagraaf IHP 2024						
Huisvestingmaatregelen		Planning			Investering €	Toelichting
		Start	-	Einde		
Stap 1	Uitbreiding IKC De Brug	2024	-	2026	€ 2.431.857	Planning afhankelijk van locatie
Stap 1b	Mutatie tijdelijke huisvesting	2026	-	2027	€ 60.000	
Stap 2	Nieuwbouw IKC Montessori	2026	-	2028	€ 6.718.343	
Subtotaal IHP 2024					€ 9.210.200	
Actualisatie IHP in 2028-2029						
Stap 3a	Instandhouding en Onderzoek	2029	-	2032	€ 260.500	Toekomstperspectief
Stap 3b	Renovatie IKC Het Startblok	2028	-	2030	€ 5.140.362	
Stap 4	Renovatie IKC de Hoge Hoeve	2029	-	2031	€ 8.006.983	
Stap 5	Renovatie IKC het Ravelijn	2030	-	2032	€ 4.568.956	
Subtotaal IHP 2029					€ 17.976.800	
Totale Prognose IHP 2024-2032					€ 27.187.000	
* alle bedragen inclusief omzetbelasting						

De totale investering voor een school bestaat uit een aantal componenten. Componenten als grond,- en bouwkosten, maar ook eerste inrichting en tevens eenmalige verhuiskosten waar schoolbesturen op grond van de verordening recht op hebben. Onderstaande overzicht geeft inzicht in deze componenten voor de termijn 2024 – 2028 en hoe deze zijn meegenomen in dit plan.

Componenten investering IHP 2024										
		Totale	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	
Huisvestingsmaatregel	Totale	Grondkosten	Onderwijs m2		Verhuur m2	Energie neutraal	Verhuiskosten	Eerste Inrichting		
	Investering	(gemeente)	(gemeente)	(schoolbestuur)	(gemeente)	(Schoolbestuur)	(gemeente)	(gemeente)		
Stap 1 Uitbreiding IKC De Brug	€ 2.431.857	€ -	€ 1.676.920	€ -	€ 703.800	€ -	€ 4.625	€ 46.512		
Stap 1b Mutatie tijdelijke huisvesting	€ 60.000	€ -	€ 60.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
Stap 2 Nieuwbouw IKC Montessori	€ 6.718.343	€ 750.000	€ 4.692.494	€ 172.446	€ 696.600	€ 280.400	€ 64.843	€ 61.560		
Subtotaal IHP 2024	€ 9.150.200	€ 750.000	€ 6.429.414	€ 172.446	€ 1.400.400	€ 280.400	€ 69.468	€ 108.072		
Actualisatie IHP in 2028-2029										
Stap 3a Instandhouding en Onderzoek	€ 260.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 260.500	€ -		
Stap 3b Renovatie IKC Het Startblok	€ 5.140.362	€ -	€ 3.602.624	€ 290.400	€ 835.920	€ 288.800	€ 112.618	€ -		
Stap 4 Renovatie IKC de Hoge Hoeve	€ 8.006.983	€ -	€ 5.848.464	€ 376.600	€ 1.130.040	€ 461.800	€ 180.079	€ -		
Stap 5 Renovatie IKC het Ravelijn	€ 4.568.956	€ -	€ 3.209.512	€ 155.000	€ 857.520	€ 242.400	€ 94.524	€ -		
Subtotaal IHP 2029	€ 17.976.800	€ -	€ 12.660.600	€ 822.000	€ 2.823.480	€ 993.000	€ 647.720	€ -		
Totale Prognose IHP 2024-2032										
	€ 27.127.000	€ 750.000	€ 19.090.014	€ 994.446	€ 4.223.880	€ 1.273.400	€ 717.188	€ 108.072		
* alle bedragen inclusief omzetbelasting										

Bijlage 4 geeft een nadere toelichting bij de componenten investering IHP 2024. Binnen de totale investering is er een onderscheidt van de investering in onderwijsruimte (res. € 6,4 miljoen) volgens de verordening en ruimte voor verhuur (res. € 1,4 miljoen). Bij dit laatste component horen ook opbrengsten en geldt het uitgangspunt dat er minimaal een kostendekkende huurovereenkomst aan ten grondslag ligt. Als onderdeel van de totale afspraak dragen schoolbesturen in de eerste termijn 2024-2028 circa € 450.000,- bij aan de investering en in de tweede termijn circa € 1,8 miljoen in de tweede termijn 2029-2032.

De totale investeringen € 9,15 miljoen (waarvan € 9,08 miljoen aan investering en een bedrag € 129.468,- aan eenmalige kosten) voor de termijn 2024-2028 is opgenomen in de voorjaarsnota. Op het moment van behandelen van dit besluitvoorstel is de meerjarenbegroting nog niet sluitend en vindt er een traject van belangenafweging en herijking plaats. Dit betekent dat er voor dit voorstel nog geen dekking is gevonden voor de totale investering in de termijn 2024-2028. Het IHP 2024 is daarmee een voorgenomen besluit ter afweging door de gemeenteraad. Gezien de grote financiële tekorten op de meerjarenbegroting de komende jaren en de daaruit voortvloeiende bezuinigingsopgave biedt de meerjarenbegroting geen ruimte om deze uitgaven te doen zonder daar een bezuiniging tegenover te stellen.

Voor de instandhouding van Paepestraat 23 in Westervoort gedurende de looptijd van het IHP 2024 een post opgenomen van € 260.500,- en verplaatsing/ demontage van bestaande tijdelijke units is een reservering opgenomen van € 60.000,-. Voor onderzoek naar het herontwikkelingspotentieel van de drie renovatieprojecten in de termijn 2029-2032 is in 2026 een post opgenomen van € 30.000,-, die onderdeel is van de projectbudgetten.

Bijlage 5 geeft inzicht in de kapitaalslasten in de tijd van het totale investeringsprogramma. Voor dit besluit over periode 2024-2028 is het netto effect op de begroting de volgende.

Samenvatting kapitaallasten IHP 2024, minimaal scenario								
		IHP 2024					IHP 2029	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	
a.	Totale investering per jaar	€ 134.154	€ 134.154	€ 1.784.012	€ 375.400	€ 4.229.905	€ -	
b.	Totale kapitaallasten (incl. Grond)	€ -	€ 6.037	€ 12.007	€ 108.056	€ 126.130	€ 282.396	
c.	Eenmalige kosten			€ 34.625	€ 60.000	€ 64.843		
b+c	Totale kosten	€ -	€ 6.037	€ 46.632	€ 168.056	€ 190.973	€ 282.396	

Relatie met het herstelplan

De totale investeren (€ 9,21 miljoen) voor de termijn 2024-2028 is opgenomen in de voorjaarsnota. Op het moment van behandelen van dit besluitvoorstel is de voorjaarsnota nog niet sluitend en vindt er een traject van belangenafweging en herijking plaats. Dit betekent dat er voor dit voorstel nog geen dekking is gevonden voor de totale investering in

de termijn 2024-2028. Het IHP 2024 is daarmee een voorgenomen besluit ter afweging door de gemeenteraad. Gezien de grote financiële tekorten op de meerjarenbegroting de komende jaren en de daaruit voortvloeiende bezuinigingsopgave biedt de meerjarenbegroting geen ruimte om deze uitgaven voor wettelijke taken te doen zonder daar een bezuiniging tegenover te stellen.

Participatie en communicatie

Het IHP 2024 is integraal tot stand gekomen in een werkgroep met vertegenwoordiging vanuit onderwijs en kinderopvang. Kinderopvangpartners hebben ingestemd met het plan in de werkgroep IHP d.d. 10 april jl.

Schoolbesturen hebben op 22 april jl. tijdens een zogenoemd Op Overeenstemming Gericht Overleg Westervoort ingestemd met het plan. Een verslag hiervan treft u in de bijlage aan. Schoolbesturen informeren hun raad van toezicht over het plan en de scholen.

Zodra de informatie van het IHP 2024 openbaar wordt informeren schoolbesturen en kinderopvang,- en zorgpartners hun achterban gelijktijdig. Hiervoor wordt een persbericht opgesteld.

Duurzaamheid

Het IHP 2024 voldoet aan het vastgestelde duurzaamheidsbeleid van gemeente Westervoort. Ook maakt het plan een lokale vertaling van de sectorale Routekaart Duurzaamheid Onderwijs, door Energieneutrale scholen te bouwen.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

Bijlagen

201660338 - Bijlage 1: Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Westervoort d.d. 25 april 2024 (openbaar)

201660341 - Bijlage 2: Management samenvatting beleidskader IHP 2024 d.d. 25 april 2024 (openbaar)

201660342 - Bijlage 3: Verslag OOGO d.d. 22 april 2024 (openbaar)

201660344 - Bijlage 4: Toelichting Componenten Investerings IHP 2024 d.d. 30 april 2024 (openbaar)

201660381 - Bijlage 5: Prognose kapitaallasten in de tijd (minimale variant) d.d. 1 mei 2024 (openbaar)

Westervoort, 17 juni 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. (Maureen) Sluiter MA
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester